# USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., v právní věci žalobce: **A. D.**, zastoupeného Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, adresa pro doručování: V Tůních 11, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2010, č. j. 47 Az 10/2010 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

Žalobce se kasační stížností domáhá, aby byl zrušen shora označený rozsudek, jímž krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalobce v řízení o mezinárodní ochraně uvedl, že do České republiky přijel z Tuniska v roce 1998 a že od roku 2003 žije se svou českou přítelkyní, se kterou má dítě. V roce 2001 mu vypršela platnost povolení k pobytu na území České republiky a od té doby zde pobýval bez povolení k pobytu. O mezinárodní ochranu požádal poté, co mu bylo dne 6. 3. 2010 uloženo správní vyhoštění. V průběhu pohovoru žadatel uvedl, že dříve o mezinárodní ochranu nepožádal z toho důvodu, že ani nevěděl, že taková možnost existuje. Po narození svého syna se žalobce soustředil na finanční zajištění své rodiny a otázky svého pobytu nechal stranou. Do Tuniska se žalobce nechce vrátit vzhledem k problémům, které by mohl mít kvůli pohlavnímu styku s jednou svobodnou dívkou. Jelikož je takové jednání v jeho vlasti trestné, žalobce se obává, že bude postaven před soud. Žalobce také uvedl, že

v době jeho nepřítomnosti jeho bratranci zavraždili majitele kavárny z jejich čtvrti, a z toho důvodu se obává krevní msty. Žalobce upozornil na to, že nesplnil povinnou vojenskou službu, což je rovněž trestné, přičemž dosud mu nebyla doručena pozvánka k odvodu.

Žalovaný dne 6. 4 2010 zamítl rozhodnutím č. j. OAM - 70/LE - B02 - P08 - 2010 žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou proto, že z postupu žadatele je patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a proto, že žadatel neprokázal opak. Rozhodnutí odůvodnil žalovaný tím, že žalobce projevil úmysl požádat o mezinárodní ochranu dne 9. 3. 2010, tedy teprve tři dny poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, ačkoliv tak mohl učinit kdykoliv předtím v průběhu více než jedenácti let, které nepřetržitě strávil na území České republiky. Žalovaný shledal, že žalobci v zemi původu nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu z důvodu, že neabsolvoval základní vojenskou službu, ani kvůli obavám z potrestání ze strany rodiny dívky, se kterou měl předmanželský pohlavní styk, a ani kvůli hrozící krevní mstě.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že nebyly splněny kumulativně všechny podmínky pro aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu, zejména nebyla naplněna podmínka podání žádosti o mezinárodní ochranu „pouze“ s cílem vyhnout se vyhoštění. Skutečnosti relevantní z pohledu § 12 zákona o azylu žalobce spatřuje v odmítání branné povinnosti, v ohrožujícím jednání ze strany rodiny děvčete a v důsledcích trestných činů jeho příbuzných. Dále žalobce upozornil i na skutečnost relevantní z pohledu § 14a zákona o azylu, a to na svůj rodinný život na českém území.

Krajský soud v Praze žalobu napadeným rozsudkem ze dne 2. 7. 2010 zamítl s odůvodněním, že byly splněny všechny tři podmínky pro použití postupu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a že důvody, pro které žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, tedy jeho snahu žít zde s rodinou a zlegalizovat si pobyt, nelze podřadit pod žádné azylově relevantní důvody ani pod důvody pro udělení doplňkové ochrany. Případný zásah do rodinného a soukromého života je posuzován v řízení o správním vyhoštění a v tomto řízení měl žalobce také uplatňovat své námitky týkající se rodinného života. Nadto se měl žalobce o úpravu rodinného života starat již dříve a nikoli až v době zadržení.

V kasační stížnosti proti rozsudku žalobce (dále jen „stěžovatel“) uvádí důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele se žalovaný nezabýval politickou a humanitární situací v Tunisku, v němž déle než 25 let vládl diktátorský režim a od prosince 2010 probíhá revoluce lidu. Humanitární situace, která vyplývá z potlačování obyvatel, kteří nesouhlasí s místním režimem v zemi, by měla být podle stěžovatele dostatečným důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů, případně doplňkové ochrany. Také svůj rodinný život v České republice se svou přítelkyní a synem, kteří jsou českými občany, považuje stěžovatel za důvod pro udělení humanitárního azylu. Konečně stěžovatel vytýká žalovanému, že nepřihlédl k bezpečnostní situaci v Tunisku při posuzování doplňkové ochrany. Podle stěžovatele si žalovaný neshromáždil dostatečné podklady z nezávislých a

objektivních zdrojů pro posouzení politické a humanitární situace v zemi původu v rozhodné době.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost podané kasační stížnosti a konstatoval, že je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a uplatňuje důvody přípustné pro kasační stížnost podle § 103 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud dále posuzoval přijatelnost kasační stížnosti. Podle § 104a s. ř. s. se kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podle ustálené judikatury je kasační stížnost přijatelná, (a) pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, (b) pokud se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, (c) pokud je potřebné učinit tzv. judikatorní odklon, (d) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele (srov. usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz).

Stěžovatel neuvádí, v čem jeho stížnost přesahuje podstatně jeho vlastní zájmy a důvody pro přijatelnost neshledal ani Nejvyšší správní soud.

Pro tento účel je vhodné připomenout, že stěžovatelova žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Podle ustálené judikatury vyžaduje použití § 16 odst. 2 zákona o azylu splnění tří podmínek: (1) zda hrozí stěžovateli vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny; 2) zda mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve; a 3) zda je z postupu žadatele patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se tomuto hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny. Tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně. (srov. rozsudek ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, publikovaný pod č. 1724/2008 Sb. NSS).

Stěžovatelovy námitky uplatněné v kasační stížnosti se aplikace tohoto ustanovení netýkají a jeho argumentace se do značné míry míjí jak s námitkami uplatněnými v žalobě, tak s odůvodněním rozsudku krajského soudu. Pouze ve velmi obecné rovině stěžovatel namítá, že politická a humanitární situace Tuniska je „mediálně známá“ a že žalovaný měl přihlédnout k špatné bezpečnostní situaci. K těmto tvrzením stěžovatel nenabízí žádné konkrétní argumenty, jak se aktuální situace v Tunisku dotkne jeho osoby, ani nenavrhuje žádné důkazy. Nadto tyto důvody nebyly uplatněny v žalobě a jako takové jsou nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. K námitkám stran bezpečnostní situace, která se zhoršila po rozhodnutí krajského soudu, by bylo možné přihlédnout pouze, pokud by zdejší soud dospěl k závěru, že opačným postupem může být porušen závazek vyplývající z mezinárodní smlouvy ve smyslu čl. 10 Ústavy, například zásada *non-refoulement*. Stěžovatel však kromě obecných tvrzení o neuspokojivé bezpečnostní situaci neuvedl, zda by mohla nyní probíhající proměna tuniské společnosti po návratu do vlasti mít takový

dopad na jeho život, který lze považovat za relevantní z pohledu mezinárodní ochrany. Zdejší soud se tudíž v tomto konkrétním případě nemohl odchýlit od zásady, že soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, uvedené v § 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131), ani od zásady, že v řízení o kasační stížnosti lze připustit pouze důvody uplatněné již v žalobě. Tyto námitky tedy shledal Nejvyšší správní soud nepřípustnými podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

Jedinou kasační námitkou, která byla obsažena již v žalobě, je otázka existence rodinného života stěžovatele v České republice z pohledu možného udělení doplňkové ochrany. Nejvyšší správní soud v minulosti nevyloučil, že by zásah do rodinného a soukromého života mohl spadat pod jeden z důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Zdejší soud ve své rozhodovací činnosti rozlišuje, zda je cizinci znemožněn jeho rodinný život existující v ČR, kdy k případnému porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod dochází již samotným vyhoštěním, či zda je cizinci znemožněn jeho rodinný život v zemi jeho původu, kdy je nastolen extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy (srov. shrnutí judikatury v rozsudku ze dne 6. 8. 2010, č. j. 2 Azs 24/2010 - 90, bod 29). Z další judikatury vyplývá, že právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy primárně chrání § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který znemožňuje uložení správního vyhoštění v případech zásahu do rodinného a soukromého života, a nikoli § 179 odst. 2 písm. d) téhož zákona, který obsahuje obdobné důvody znemožňující vycestování, jako jsou důvody pro udělení doplňkové ochrany (rozsudek č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 ze dne 28. 11. 2008). V rámci řízení podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců by se obvykle posuzovalo, zda zákaz pobytu na území ČR v některých případech dosáhl intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života; této intenzity obvykle dosáhne jen dlouhodobý zákaz pobytu. Není vyloučeno podřadit některé zásahy do rodinného života pod důvody pro udělení doplňkové ochrany, např. případy, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné a osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR (citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 46/2008 - 71).

Stěžovatel nepředložil v žalobě ani v kasační stížnosti argumenty, které by svědčily pro to, že se jednalo o případ popsaný výše v judikatuře, kdy by ze zásahu do rodinného života vyplývala povinnost udělit doplňkovou ochranu.

Jak vyplývá z citované judikatury, v případě stěžovatele by rozpor s čl. 8 Úmluvy měly posoudit příslušné orgány v řízení o správním vyhoštění stěžovatele. Stěžovateli již bylo správní vyhoštění uloženo, a pokud stěžovatel se závěry v uvedeném rozhodnutí nesouhlasí, mohl využít prostředky zákona o pobytu cizinců (např. odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění a následný soudní přezkum) za účelem posouzení dopadu vyhoštění na realizaci jeho rodinného a soukromého života. Některé zásahy do rodinného a soukromého života zákon o pobytu cizinců umožňuje znovu posoudit i u pravomocných rozhodnutí o správním vyhoštění (§ 122 zákona o pobytu cizinců), tedy, i pokud stěžovatel opravné prostředky nepodal či nebyl v odvolání a soudním přezkumu úspěšný.

Na řízení podle zákona o pobytu cizinců odkázal stěžovatele i krajský soud. Byť není úplně přiléhavý závěr vyplývající z odůvodnění krajského soudu, že zásah do soukromého a rodinného života je z pohledu udělení doplňkové ochrany irelevantní, v tomto případě se vzhledem k výše uvedeným závěrům nejednalo o pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

Kasační stížnost se tak nedotýkala právních otázek, které by nebyly dosud řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, nebo které by byly dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, a ani zdejší soud neshledal potřebu odchýlit se od své předchozí judikatury. Navíc zdejší soud neshledal v rozhodnutí krajského soudu ani zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Vzhledem k výše uvedenému shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou a jako takovou ji odmítl. Nejvyšší správní soud neshledal takové vady, k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Zástupce stěžovatele požadoval, aby soud rozhodl o přiznání nákladů spojených s přípravou a převzetím zastoupení stěžovateli. Nejvyšší správní soud ze spisu konstatuje, že zástupce nebyl stěžovateli ustanoven soudem podle § 35 odst. 8 s. ř. s., že ale si jej stěžovatel sám zvolil a udělil mu pro zastupování plnou moc. Za těchto okolností mu tedy náhrada hotových výdajů ve smyslu uvedeného ustanovení nenáleží.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu